Prova lliure per a l'obtenció del títol de batxiller per a majors de vint anys
Convocatòria 2025

LLENGUA CATALANA I LITERATURA

Llegeix atentament el text i respon les qüestions formulades.

Ha de fer vergonya estar gras? Tots els grassos tenen la seva llista particular d'humiliacions. Van de la brometa del cunyat que et diu: "no seguis al sofà que és nou i l'esfondres!" al comentari impertinent quan demanes si aquella camisa la tenen en talla 3XL. De la mala cara que cal suportar quan es vol seure a l'autobús a la mirada inquisitiva al carret de la compra d'un gras a la cua del supermercat. No quadrar en els estàndards corporals socialment imposats es paga car. Potser vivim en una cultura de la indignació i qui no té res per queixar-se s'ho empesca. Però de la mateixa manera que hi ha **micromasclismes** que ho denuncien, hi ha microagressions per grassofòbia que passen desapercebudes.

L'**estigmatització** envers les persones obeses o amb sobrepès està tan normalitzada que ni es veu, però molta gent la pateix en silenci. A partir dels tres anys els nens ja discriminen els grassos i a preescolar l'hora del pati pot ser un turment per als *fatty* de la classe. El *body shaming* està a l'ordre del dia i és complicat de gestionar perquè pertany a l'ordre de la intimitat. Cada dia milers de persones al món són privades de la seva dignitat a través de comentaris i burles per la seva aparença física. En el millor dels casos els toca aguantar un munt de consells no demanats, amanits amb tècniques suposadament infal·libles per amagrir.

Posats en el pitjor, una persona grassa està en risc de perdre la feina, o de ni tan sols tenir opcions a trobar-ne per qualificada que estigui. Els grassos tenen una taxa d'atur que triplica la dels prims i són més pobres de mitjana. Tècnicament resulta difícil fer-hi res: les lleis prohibeixen la discriminació per motius de raça, color, religió, sexe i origen nacional. Però no està prohibit discriminar per talla.

Després del gènere, l'edat i la raça, el pes és el criteri que més discriminació produeix. Cambrers i auxiliars de vol són els primers que es queden sense opció laboral per grassofòbia. Però cada vegada més professionals pateixen també la discriminació. A un psicòleg gras li costa trobar feina i l'explicació sempre és la mateixa: "Nosaltres treballem sovint en casos de desordres alimentaris i vostè ens donaria mala imatge". Qui té un cos desacreditable, acaba desacreditat. Socialment, la persona grassa és

considerada un fracassat, és algú que no ha aconseguit (auto)disciplinar-se i que, en conseqüència, ha d'expiar la seva culpa. Es produeix la **paradoxa** que, d'una banda, la societat anima gaudir de la vida (i gaudir de la vida inclou menjar!), però prohibeix estar gras. Hi ha un punt de **ressentiment** social en la grassofòbia. Les persones grasses no poden accedir als tribunals en cas de discriminació. Toca suportar la inquisició com si els seus cossos fossin una propietat pública i tothom pogués opinar-ne.

Prejudicis, actituds hostils i estigmatització social són el preu a pagar per tenir una figura que s'allunya dels cànons, tot i que molt sovint no sigui una opció personal perquè, de fet, la majoria de les persones grasses no mengen més que les persones amb pes normalitzat. Per què no ens agraden els grassos? Molta gent creu que, si algú no pot controlar els quilograms, tampoc podrà controlar la seva vida.

Francesc Alcoberro, fragment adaptat. *El Temps* núm. 1854

1. Posa un títol que reflecteixi el contingut del text. Raona'l. (1 punt)
2. Identifica dos fragments del text que siguin en estil directe. *(1,5 punts)*
3. Explica el significat de les paraules en negreta al text. *(1 punt)*
   a) micromasclismes
   b) estigmatització
   c) paradoxa
   d) ressentiment
4. Segons l'autor, quines són les principals conseqüències de l'estigma sobre el sobrepès? Redacta un text argumentatiu de 150 paraules. (1,5 punts)
5. Quina funció sintàctica fan els elements del text subratllats? (1 punt)
   a) Posats en el pitjor, una persona grassa està en risc de perdre la feina, o de ni tan sols tenir opcions a trobar-ne per qualificada que estigui.
   b) Després del gènere, l'edat i la raça, el pes és el criteri que més discriminació produeix.
6. Tria una de les dues opcions (2 punts)
   a) Llengües minoritàries i llengües minoritzades.
   b) Situació sociolingüística actual de la llengua catalana.
7. Tria una de les dues opcions (2 punts)
   a) La poesia trobadoresca i la seva influència en la poesia catalana.
   b) La literatura de postguerra: la narrativa de Mercè Rodoreda.